

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

TREBALL SOCIAL EN L'ÀMBIT DE LA INFÀNCIA

Coordinació: MARTIN MARTINEZ, ENCARNA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	TREBALL SOCIAL EN L'ÀMBIT DE LA INFÀNCIA			
Codi	101725			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Treball Social	2	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	MARTIN MARTINEZ, ENCARNA			
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MARTIN MARTINEZ, ENCARNA	encarnamartin@geosoc.udl.cat	3	
NAVARRO EZQUERRA, JOSEP LLUÍS	jlnavarroez@geosoc.udl.cat	3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Potenciar la sensibilitat i la preocupació per la complexitat de les relacions familiars i com aquestes afecten al desenvolupament dels infants
- Anàlisi reflexiu i crític de les diferents tipologies d'intervenció en l'àmbit de la protecció a la infància, així com la importància de les aportacions dins el Treball Social
- Promoure la pràctica activa a través de l'anàlisi de casos reals, l'elaboració d'hipòtesis, diagnòstic, pronòstic i proposta de mesura més adient.
- Millorar la capacitat d'argumentar la decisió presa, amb un llenguatge correcte i utilitzant la terminologia adequada.

Competències

- Analitzar de manera crítica els problemes, les necessitats i les dinàmiques estigmatitzadores de la infància des d'una perspectiva històrica
- Identificar les diferents situacions de risc i saber plantejar diferents actuacions per la seva resolució
- Treballar per l'empoderament de les persones en situacions de dificultat, potenciant les habilitats que cadascun presenta
- Dominar el conjunt de recursos existents en relació al Treball Social en Infància i Família, així com saber determinar quin serà el més idoni en cada cas.
- Capacitat de consulta i recerca d'informació dels diferents organismes a favor de la infància.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc 1. LA FAMÍLIA

Tema 1: La Família

1. Definicions, funcions, competències...
2. La globalització del context familiar
3. Nous models familiars

Tema 2: Treball social amb famílies

1. La família com a unitat d'intervenció
2. Famílies en situació de risc
3. Famílies multiproblemàtiques

Bloc 2. INFÀNCIA

Tema 3: Evolució històrica

1. Concepte d'Infància al llarg de la història
2. Teories i models

Tema 4: Desenvolupament de l'infant

1. Factors de desenvolupament
2. Etapes del desenvolupament
3. Influència del sistema familiar
4. Altres agents socialitzadors: l'escola, el barri, la comunitat, la ciutat...

Bloc 3. POLÍTIQUES SOCIALS PARA LA INFÀNCIA

Tema 5: Marc Legal

1. Normativa vigent en matèria d'atenció a la Infància i l'Adolescència
2. Els Drets del Infants. La protecció jurídica d'aquests Drets.

Tema 6: Anàlisi i Metodologia d'Intervenció en situacions de risc

1. Sistemes d'avaluació del risc: Indicadors, factors
2. Prevenció
3. Diagnòstic Social

Bloc 4. INFÀNCIA EN SITUACIÓ DE DESPROTECCIÓ I/O EXCLUSIÓ SOCIAL.

Tema 7: Attachment

1. Teoria de l'aferrament
2. Construcció del vincle afectiu. Tipologies
3. Resiliència

Tema 8: Els maltractaments

1. Aspectes conceptuals
2. Manifestacions dels maltractaments infantils

Bloc 5. PROCÉS D'INTERVENCIÓ

Tema 9. Sistema de protecció

- 1 Organigrama del Sistema de Protecció
- 2 Classificació de la xarxa de serveis d'atenció a la infància: Serveis Socials comunitaris, Serveis Socials especialitzats.

Tema 10: Mesures administratives

1. Atenció en pròpia família (compromís socioeducatiu),
2. Mesures de tutela: Centres d'acollida, Acolliment Familiar Simple, Acolliment preadoptiu, Acolliment en Unitat Convivencial d'Acció Educativa, Famílies col·laboradores, Mesures de Transició a la vida adulta, etc.

Tema 11. Justícia Juvenil

1. Circuit d'instrucció de mesures
2. Equips d'assessorament
3. Mesures en Medi Obert (MPA)
4. Mesures de Centre
5. La Mediació

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats presencials: 60%

- Classes magistrals
- Pràctiques de resolució de casos
- Exposicions
- Projeccions i reportatges amb debat posterior
- Realització de la prova escrita

Activitats no presencials: 40%

- Lectura i anàlisi de textos
- Preparació de les exposicions i els debats
- Recerca d'informació bibliogràfica i en la xarxa
- Estudi i preparació de la prova escrita

Pla de desenvolupament de l'assignatura

BLOC	TEMA	ACTIVITAT	MODALITAT	DESCRIPCIÓ	TASQUES ALUMNES	% AVALUACIÓ

TREBALL SOCIAL EN L'ÀMBIT DE LA INFÀNCIA 2016-17

Bloc I. La família	1. La família	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	Explicar els conceptes bàsic. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment Explicar a la classe la pròpia percepció i opinar argumentant Treball en grup	Escoltar, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió.	10%
	2. Treball Social amb famílies	Debat Lectura d'un article			Efectuar l'exposició	
Bloc II. Infància	3. Evolució històrica	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	Explicar els conceptes bàsic. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment Transmetre de forma resumida el més important i relacionar-lo amb el tema 2.	Escoltar, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió.	10%
	4. Desenvolupament de l'infant	Visionat d'una pel·lícula			Treball grupal	
Bloc III . Polítiques socials per a la Infància	5. Marc Legal	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	Explicar els conceptes bàsic. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment Llegir en profunditat una de les lectures proposades	Escoltar, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió.	
	6. Anàlisi i Metodologia d'Intervenció en situacions de risc	Debat Treball sobre una lectura			Realitzar-ne la fitxa	
Bloc IV . Infància en situació de desprotecció i/o exclusió social.	7. Attachment	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	Explicar els conceptes bàsic. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment Transmetre de forma resumida el més important i relacionar-lo amb la teoria del bloc IV.	Escoltar, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió.	10%
	8. Els maltractaments	Anàlisi d'un reportatge			Treball grupal	
Bloc V .	9. Sistema de protecció	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	Explicar els conceptes bàsic. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment	Escoltar, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió.	

Procés d'intervenció	10. Mesures administratives	Exposició teòrica dels continguts Treball sobre casos pràctics	Presencial	Explicar els conceptes bàsic. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment A partir d'un cas, analitzar la situació tenint en compte la teoria donada al llarg de l'assignatura i exposar les conclusions	Escoltar, prendre notes, reflexionar i participar fent pregunt En grups, analitzar el cas adjudicat, aplicar els coneixements adquirits i prendre una decisió.es o donant l'opinió.	10%
	11. Justícia Juvenil	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	Explicar els conceptes bàsic. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment	Escoltar, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió.	

Sistema d'avaluació

Per tal d'aprovar l'assignatura serà necessari:

- Exàmens escrits: Realització de dues proves escrites i individuals, on s'avaluarà l'aprenentatge del continguts. Aquestes proves es puntuaran de 0 a 10 i per aprovar-les, caldrà obtenir-hi un mínim de 5 punts en cadascun. Els exàmens representaran un 50% del total de la nota.
- Treballs en grup: Realització de quatre treballs grupals. Representarà el 40% del total de la qualificació final.
- L'últim punt serà l'assistència i la participació a l'aula. Aquest ítem representarà el 10% del total de la qualificació final.

Els criteris que s'utilitzen per tal d'avaluar els continguts apresos ofereixen a l'alumne la possibilitat de demostrar tant les habilitats escrites, com les orals o la capacitat de treball en grup.

Bibliografia i recursos d'informació

BALCELLS, M.A. i ALSINET, C. "Infancia y adolescencia en riesgo social". Barcelona. Editorial Milenio. 2001.

BARUDY, J. El dolor invisible de la infancia: una lectura ecosistemática del maltrato infantil. Barcelona: Paidós, 1998.

BARUDY, J. y DANTAGNAN M. Los buenos tratos a la infancia: Parentalidad, Apego y Resiliencia. Barcelona. Gedisa 2005

BRONFENBRENNER, U. La ecología del desarrollo humano: experimentos en entornos naturales y diseñados. Barcelona - Paidós, 1987.

CASTELLVÍ i MASJUAN,P. "Psicología del desenvolupament" Biblioteca Universitària - Secció Universitat Ramon Llull, 2001

CIRILLO, S.; DI BLASIO, P. Niños maltratados: diagnóstico y terapia familiar. Barcelona. Paidós, 1991.

CIRILLO, S. Familias en crisis y acogimiento familiar: guía para los trabajadores sociales. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales, 1993.

- FERNÁNDEZ DEL VALLE, J. (1999) Los estándares de calidad en los servicios sociales para la infancia y familia" en V Congreso Estatal de Intervención Social: Calidad y Responsabilidad Compartida. Retos de Bienestar en el cambio de siglo, Madrid, Colegio Oficial de Psicólogos.
- FLAQUER L., ALMEDA E. y NAVARRO L. (2006) "Monoparentalidad e Infància" Colección Estudios Sociales nº 20. Obra Social. Fundació La Caixa.
- FORES A. y GRANÉ J. (2008) La resiliència, Crecer desde la adversidad. Barcelona - Plataforma Editorial.
- GRACIA, E. Y MUSITU, G. (1999): Los malos tratos a la infancia: lecturas técnicas, Madrid, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- GUERRERO, J. (2000): Los hijos y la mediación familiar: Implicaciones metodológicas en el proceso de resolución de conflictos" en Cuadernos Andaluces de Bienestar Social (CABS) 6 y 7.
- GUTHRIE, R. (1992): "Los niños y el Consejo de Europa". Infancia y Sociedad nº15, Madrid.
- KAZDIN, A. (1988): Tratamiento de la conducta antisocial en la infancia y la adolescencia, Barcelona, Martínez Roca.
- LAFUENTE BENACHES, M.J. y CANTERO LOPEZ M.J.: " Vinculaciones afectivas, apego, amistad i amor" Madrid. Ediciones PIRAMIDE.
- LÓPEZ SÁNCHEZ, F. (1995): Necesidades de la infancia i protección infantil. Fundamentación teórica, clasificación y criterios educativos, Madrid, Ministerio de Asuntos Sociales.
- MINISTERIO DE TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES (1999): Guía para la aplicación del Convenio de la Haya relativo a la protección del niño y a la cooperación en materia de adopción internacional, Madrid, MTAS.
- MONDRAGON, J. y TRIGUEROS, I. (1993): Manual de prácticas de Trabajo Social con menores, Madrid, Siglo XXI.
- MORENTE, F. (1997): Los menores vulnerables, Jaén, Publicaciones Universidad de Jaén.
- PAUL, J. DE. y ARRUABARRENA, M.I. (1988): El papel de Trabajador Social en el abordaje del problema del maltrato y abandono a la infancia, Vitoria, Servicios de Publicaciones del Gobierno Vasco.
- PAUL, J. DE. y ARRUABARRENA, M.I. (1996) (comp.): Manual de protección infantil, Masson, Barcelona.
- PERE AMORÓS, DE PALACIÓS, FUENTES, LEÓN, Y OTROS (2003): Niños Canguro. Una experiencia de protección a la infancia, Fundación La Caixa
- PÉREZ, Mª J. (1999): " Menores no acompañados" en Revista de Servicios Sociales y Política Social, nº48.
- VALVERDE, J. (1993): El proceso de inadaptació social, Madrid, Popular [2^aed.].
- VARELA, J. (1986): " Aproximación genealógica a la moderna percepción social de los niños" en Revista de Educación, nº 281.
- VANISTENDAEL, S.: La felicidad es posible: despertar en niños maltratados la confianza en sí mismos. Barcelona: Gedisa, 2002
- VIGUER, P. y SERRA DESFILIS, E. (1998): La infancia de fin de siglo: madres trabajadoras, clima familiar y autonomía, Madrid, Síntesis.

